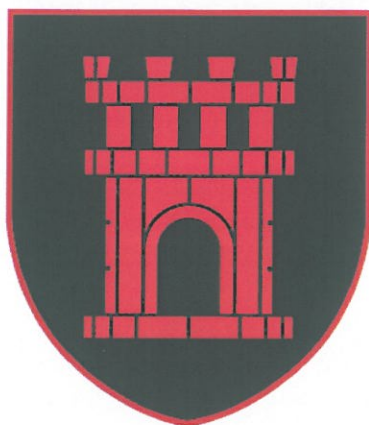

OBČINA
ČRNOMELJ

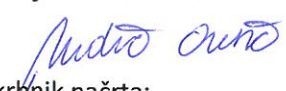
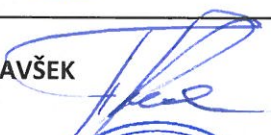
**OBČINSKI DELNI NAČRT
ZAŠČITE IN REŠEVANJA
OB NESREČI ZRAKOPLOVA
ZA OBČINO ČRNOMELJ**

Verzija: 1.0

V veljavi od: 2023

Številka dokumenta:	842-3/2023-2
Datum	27. 1. 2023

**POTEK IZDELAVE OBČINSKEGA DELNEGA NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI
ZRAKOPLOVA:**

NAČRT – POSTOPEK	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
IZDELAL	LERO LEŠNJAK d.o.o.	27. 1. 2023	Direktor: Roman LEŠNJAK
PREGLEDAL	Občinska uprava Občine Črnomelj	17. 2. 2023	Direktor občinske uprave: Danijela NEDIČ OREŠIČ Skrbnik načrta: Jože WEISS
ODOBRIL (16. člen Uredbe*)	Občinska uprava Občine Črnomelj ŠCZ Občine Črnomelj	17. 2. 2023	Skrbnik načrta: Jože WEISS Poveljnik za CZ občine: Jože WEISS
SPREJEL	Občina Črnomelj	17. 2. 2023	Župan: Andrej KAVŠEK

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj je izdelan v dveh (2) primerkih (št. evidence od 01 do 02)

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj se hrani:

1. Občina Črnomelj, Skrbnik načrtov ZiR na občinski upravi	št. ev. 01
2. Poveljnik za CZ Občine Črnomelj (ŠCZO)	št. ev. 02

Izvleček iz načrta (brez prilog) je objavljen na spletni strani: www.crnornelj.si takoj po sprejetju s strani župana.

*Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19)

VSEBINA:

	stran
1. NESREČA ZRAKOPLOVA.....	4
1.1. Uvod	4
1.2. Zračni promet na območju Občine Črnomelj	4
1.3. Nevarnosti v primeru nesreče zrakoplova v Občini Črnomelj	6
1.4. Splošno o nesreči zrakoplova	7
1.5. Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova	7
1.5.1. Geografske značilnosti.....	7
1.5.2. Vremenske razmere	8
1.5.3. Prevoz nevarnega blaga.....	8
1.5.4. Potresna ogroženost.....	9
1.5.5. Terorizem in druge oblike množičnega nasilja	9
1.6. Sklepne ugotovitve	9
2. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	10
2.1. Opazovanje.....	10
2.2. Obveščanje pristojnih organov in služb.....	10
2.3. Obveščanje javnosti.....	11
2.3.1. Obveščanje svojcev udeležencev nesreče zrakoplova in ogroženih prebivalcev na ogroženem naseljenem območju.....	11
2.3.2. Obveščanje širše javnosti	12
2.4. Alarmiranje.....	12
2.5. Uporaba načrta.....	13
3. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	13
3.1. Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči.....	13
3.1.1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	14
3.1.2. Radiološka, kemična in biološka zaščita	14
3.1.3. Evakuacija.....	16
3.1.4. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	18
3.1.5. Zaščita kulturne dediščine	19
3.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči	20
3.2.1. Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb.....	21
3.2.2. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	23
3.2.3. Gašenje in reševanje ob požarih	24
3.2.4. Reševanje iz ruševin.....	26
3.2.5. Reševanje na vodi in iz vode	26
3.2.6. Pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem	27
3.2.7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.....	27
4. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	29
5. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	30
5.1. Razlaga pojmov.....	30
5.2. Razlaga okrajšav	31
6. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV.....	32
6.1. Seznam prilog	32
6.1.1. Skupne priloge.....	32
6.1.2. Posebne priloge	32
6.2. Seznam dodatkov	32
6.2.1. Skupni dodatki.....	32
6.2.2. Posebni dodatki	32

1. NESREČA ZRAKOPLOVA

1.1. Uvod

Izdelavo " Občinskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj" predpisuje *Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami* (Uradni list RS, št. 51/06-UPB-1, 97/10, 21/18-ZN Org in 117/22). Temeljiti mora na ocenah ogroženosti in drugih strokovnih podlagah.

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj je izdelan na osnovi *Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja* (Ur. list RS, št. 24/2012, 78/16 in 26/19), *Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč* (Ur. list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16), *Pravilnika o kadrovskih in materialnih formacijah enot, službin organov Civilne zaščite* (Ur. l. RS št. 104/08), *Ocene ogroženosti ob nesreči zrakoplova v dolenski regiji 1.0* št. 8421-11/2019-2-DGZR, *Ocene ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova na območju Občine Črnomelj, Verzija 2.2.* (z dne 08.2019, *Zakona o letalstvu* (Ur. list RS, št. 81/2010 - ZLet-UPB4) in drugih izvedbenih predpisov ter usklajeni z *Državnim načrtom zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova 4.1.*

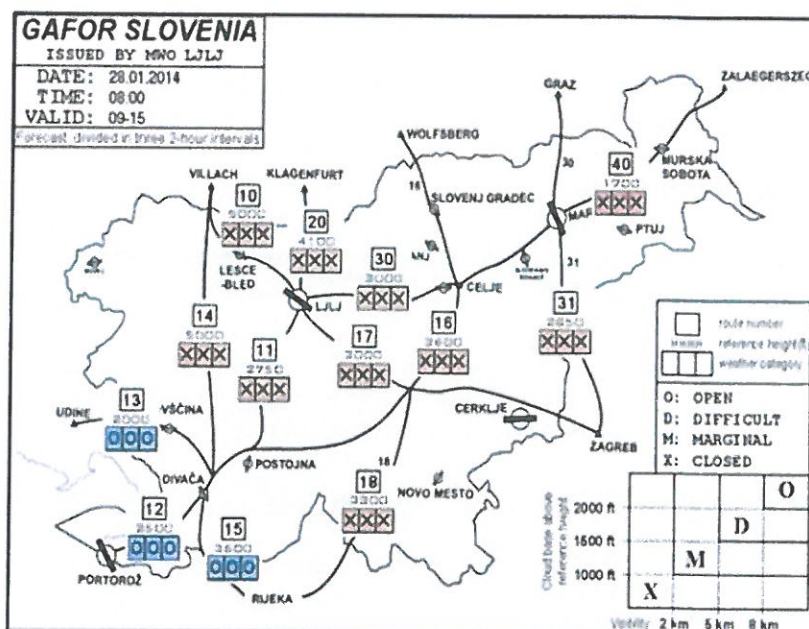
Občina Črnomelj spada v 3. razred ogroženosti, zato je potrebno izdelati Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj oziroma dokumente, v katerih se predvidijo obveščanje in sodelovanje v primeru zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova). Za bolj učinkovito in hitrejšo odpravo posledic so v Občinskem delnem načrtu ZIR ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj predstavljeni tudi ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, ostala manjkajoča poglavja pa smiselno uporabljamo iz Občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu za Občino Črnomelj.

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj se aktivira v primeru zrakoplova v sili oziroma, ko pride do nesreče zrakoplova večjega obsega na območju Občine Črnomelj in se za omilitev ali odpravo posledic nesreče poleg rednih služb, aktivirajo tudi sile za ZRP v omejenem obsegu.

Odločitev o aktiviranju načrta sprejme poveljnik CZ občine Črnomelj oziroma njegov namestnik.

1.2. Zračni promet na območju Občine Črnomelj

Obseg letalskih aktivnosti v RS je v stalnem porastu, zato se tudi v zračnem prostoru nad Občino Črnomelj, stalno povečuje število letov in s tem tudi statistična verjetnost za nastanek nesreče zrakoplova. Potrebno je poudariti, da je zračni promet na območju Občine Črnomelj izrazito sezonski, kar pomeni, da se v poletni sezoni izvaja velika večina aktivnosti. Zaradi številnih zračnih poti, ki potekajo preko zračnega prostora nad ozemljem RS, je potencialno ogroženo tudi celotno območje Občine Črnomelj. Tako lahko na območju Občine Črnomelj pričakujemo nesreče zrakoplovov manjšega kot tudi večjega obsega v katerih bi bili lahko udeleženi dve veliki letali, in v takem primeru bi bilo prizadetih tudi okrog 800 oseb na krovu zrakoplova in večje območje na zemlji.

Slika 1: Karta zračnih poti RS

V RS je evidentiranih 16 javnih letališč in trije heliporti ter 27 vzletišč. Od 16 javnih letališč so tri letališča evidentirana za mednarodni promet, eno letališče je vojaško civilno oziroma mešano, druga letališča so namenjena predvsem športnim aktivnostim.

Na območju RS so tri javna letališča za mednarodni promet:

- Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, ki je glavno in osrednje letališče RS (na njem pristajajo in vzletajo zrakoplovi, ki prevažajo do 550 potnikov in 100.000 kg tovora),
- Letališče Edvarda Rusjana Maribor (do 200 potnikov in 30.000 kg tovora),
- Letališče Portorož (do 50 potnikov in 27 ton vzletne mase).

V dolenski regiji se nahajata javni letališči za domači zračni promet v Prečni – Letališče Novo mesto in letališče Prilozje v občini Metlika. Domači zračni promet je promet, pri katerem sta odletno in namembno letališče oziroma vzletališče na ozemlju RS in pri katerem ni predviden odlet v zračni prostor druge države. Letališče Novo mesto je infrastrukturni objekt lokalnega pomena. Vzletišče Prilozje je namenjeno za civilne potrebe in sicer za športna in turistična letala (skupne mase do 2000 kg).

Letališče Cerklje ob Krki je vojaško civilno oziroma mešano letališče, usposobljeno za promet vojaških in civilnih zračnih plovil in hkrati tudi letalska baza SV. Je javno letališče v lasti MO. Letališče je zaprtega tipa, ob predhodni najavi pa na njem lahko pristane katerikoli zrakoplov splošne kategorije.

1.3. Nevarnosti v primeru nesreče zrakoplova v Občini Črnomelj

Vsekakor lahko pričakujemo na našem območju nesrečo zrakoplova s katastrofalnimi posledicami, če bi zrakoplov padel na območje Občine Črnomelj kjer so stanovanjska naselja. V tem primeru ne bi bile žrtve samo med potniki v zrakoplovu in med člani posadke, ampak lahko pričakujemo tudi veliko število žrtev med prebivalci, kamor bi zrakoplov padel.

Problem bi predstavljal tudi padec zrakoplova na industrijsko cono Kanižarica ali na kakšnega izmed virov večjega tveganja za okolje (Petrol BS Črnomelj - Belokranjska, Maxen BS Črnomelj, Petrol BS Črnomelj-Kočevje, OMW, BS Črnomelj, PETRIL BS Vinica).

Manj žrtev oziroma samo žrtve med potniki in člani posadke lahko pričakujemo, če bi zrakoplov padel na manj gosto naseljeno območje oziroma na nenaseljeno območje.

OBJEKT / Naslov	Ime snovi	Nevarnost	Dejavnost
PETROL BS Črnomelj - Belokranjska Belokranjska cesta 1 8340 Črnomelj	goriva, maziva, utekočinjen naftni plin v jeklenkah	požar, eksplozija, razlitje	bencinski servis
PETROL BS Črnomelj- Kočevje Kočevje 22 b 8340 Črnomelj	goriva, maziva, utekočinjen naftni plin v jeklenkah	požar, eksplozija, razlitje	bencinski servis
Maxen BS Črnomelj Ulica heroja Stariha, 8340 Črnomelj	goriva	požar, eksplozija, razlitje	bencinski servis
OMW, BS Črnomelj Belokranjska cesta 18a, 8340 Črnomelj	goriva, maziva, utekočinjen naftni plin v jeklenkah	požar, eksplozija, razlitje	bencinski servis
PETROL BS Vinica Vinica 61 8344 Vinica	goriva, maziva, utekočinjen naftni plin v jeklenkah	požar, eksplozija, razlitje	bencinski servis

Slika 2: Viri večjega tveganja za okolje v Črnomlju

1.4. Splošno o nesreči zrakoplova

Delež letalskega potniškega prometa v mednarodnem pomenu znaša 15%. Glede na število prevoženih kilometrov je verjetnost, da bo potnik umrl v nesreči zrakoplova stokrat manjša od verjetnosti, da ga bo smrt doletela v avtomobilu. Zato lahko rečemo, da so zrakoplovi eno od najvarnejših prevoznih sredstev.

Analize nesreč zrakoplovov kažejo, da se večina nesreč zrakoplovov zgodi na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju, torej na območju nadzorovane cone letališča. Zato morajo imeti letališča izdelane svoje operativne načrte, ki zagotavljajo takojšen odziv na vse vrste nevarnosti in druge neobičajne razmere, da bi taki zmanjšali možnost nesreče in obseg osebne in druge škode na letališču.

Med žrtve nesreč zrakoplovov ne sodijo samo potniki zrakoplovih in posadka, ampak tudi ljudje na območju, kamor zrakoplov pade. Posledice nesreče, neposredne in posredne, lahko prizadenejo tudi svojce žrtev, člane reševalnih ekip, kulturno dediščino, okolje, infrastrukturo in podobno.

Značilno za nesrečo zrakoplova je, da:

- se običajno zgodi brez opozorila, nenadno in nepričakovano,
- so pogosto žrtve nesreče vsi potniki in člani posadke,
- se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni in
- so lahko žrtve tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje.

Glavni vzroki nesreč zrakoplovov so predvsem:

- tehnični in drugi vzroki (napaka motorja ali konstrukcije zrakoplova, izguba nadzora nad zrakoplovom, napaka kontrole zračnega prometa, človeški in drugi dejavniki),
- naravne in druge nesreče (neugodne vremenske razmere, požar, nesreče pri prevozu nevarnega blaga) in
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

Nesreče zrakoplovov lahko delimo glede na:

- **vrsto zrakoplova:** nesreča potniškega, tovornega ali vojaškega zrakoplova,
- **kraj nesreče:**
 - nesreča zrakoplova na naseljeno območje,
 - nesreča zrakoplova na težko dostopnem terenu,
 - nesreča zrakoplova na vodnih površinah,
 - nesreča zrakoplova na območju letališča,
- **posledice nesreče:**
 - žrtve,
 - uničena ali poškodovana infrastruktura, stavbe in kulturna dediščina ter
 - vpliv na okolje.

1.5. Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova

1.5.1. Geografske značilnosti

Gorjanci in Kočevski Rog ne pomenita ovire za varno pristajanje in vzletanje zrakoplovov na treh večjih letališčih (Ljubljana, Maribor, Cerklje ob Krki). Če Gorjanci in Kočevski Rog ne predstavljata težave pri pristajanju/vzletanju zrakoplovov, pa bi nastala težava pri iskanju in reševanju zrakoplova

ob nesreči na tem področju oziroma na nenaseljenih in slabše prehodnih predelih občine. Težavo bi v teh primerih predstavljali predvsem dostopi do zrakoplova in reševanje morebitnih ponesrečencev.

V Občini Črnomelj se nahaja industrijska cona Kanižarica in večja naselja, zato bi nesreča zrakoplova lahko ogrozila prebivalce teh naselij.

Problem bi predstavljal tudi padec zrakoplova na kakšnega izmed virov večjega tveganja za okolje (Petrol BS Črnomelj - Belokarnjska, Maxen BS Črnomelj, Petrol BS Črnomelj-Kočevje, OMW, BS Črnomelj, Petrol BS Vinica).

1.5.2. Vremenske razmere

Vremenske razmere predstavljajo težavo predvsem pri pristajanju in vzletanju zrakoplovov (močno neurje, vetrovi, sneženje, megla, močne zaledenitve, močna turbolenca, vetrovno striženje).

Občina Črnomelj se nahaja v zelo majhni nadmorski višini, kar na splošno povzroča, da so temperature tako poleti precej visoke s hladnimi zimami. Ker pa je Bela krajina že povsem v zatišni strani dinarskih planot, je padavin tu nekoliko manj. Značilno pa je, da je tu, na robu Panonske kotline, tudi toča pogost pojav.

Po podatkih, ki jih zbira Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo, ki je pristojna za ustrezno spremljanje vremenskih razmer, kontrolo in obveščanje o meteoroloških pojavih ter informiranje pilotov se v Občini Črnomelj nevihtna neurja pojavljajo skoraj vsako leto, na nekaterih predelih tudi večkrat na leto.

Močno neurje ob nevihti spremljajo nalivi, nevihtni piš, strele in lahko tudi toča. Število dni z nevihtami je zelo veliko. Nevihtni piš je izredno nevaren za letalski promet, saj se pod bazo nevihtnega oblaka zrak izrazito hitro spušča in če pristajajoči zrakoplov zaide v tak spuščajoč veter, lahko zaradi izgube vzgona in posledično višine strmoglavi. Vetrovi ob nevihtah so zelo turbulentni, hitrost pa se jim naglo spreminja. Toča nastaja v spomladanskem in poletnem času, pogosto pa je povezana s pojavom nevihtnega piša.

Vetrovi hitrost vetrov narašča z višino, močnejši vetrovi pa se pojavljajo tam, kjer se zrak steka ali pada po pobočjih. Veter lahko doseže orkansko hitrost.

Ob **sneženju** so občasno količine novozapadlega snega tolikšne, da lahko popolnoma ohromijo letalski promet.

Megla je lahko huda ovira pri pristajanju in vzletanju zrakoplova, predvsem na pomanjkljivo navigacijsko opremljenih letališčih in zrakoplovih. Pojav megle je pogostejši v jesenskem in zimskem obdobju ter zgodaj spomladi, od oktobra do aprila.

Med neugodne vremenske razmere štejemo tudi močne zaledenitve v podhlajenih oblakih, močno turbulenco oziroma vetrovno striženje pri tleh.

1.5.3. Prevoz nevarnega blaga

Za prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu je potrebno dovoljenje pristojnih organov. Stroške reševanja zrakoplova ali odstranjevanja razbitin v primeru nesreče nosi lastnik zrakoplova. Vojaško oborožitev in minsko eksplozivna sredstva se prevaža ob posebnem dovoljenju pristojnih organov in v skladu s predpisi, ki urejajo prevoz nevarnega blaga. Pri prevozu radio aktivnih snovi veljajo posebni

varnostni ukrepi. Z zrakoplovi se lahko prepelje majhne količine radio aktivnih snovi, zato je v primeru nesreče ogroženost udeležencev nesreče, reševalnih ekip in prebivalstva v okolici majhna.

1.5.4. Potresna ogroženost

Občina Črnomelj sodi med potresno bolj ogrožena območja v Sloveniji, kjer lahko pričakujemo potres VII. in VIII. stopnje po evropski potresni lestvici EMS (Razred ogroženosti=5). Na območju VIII. stopnje po evropski potresni lestvici (EMS) živi 13.601 prebivalcev, na območju VII stopnje po evropskipotresni lestvici (EMS) pa 607 prebivalcev.

Letališči Cerklje ob Krki in Prilozje ležita na območju, kjer lahko pričakujemo potres do VIII stopnje po evropski potresni lestvici (EMS). V primeru močnejšega potresa in če bi s tem bila poškodovana letališka infrastruktura, bi promet zato preusmerili na druga sosednja letališča.

1.5.5. Terorizem in druge oblike množičnega nasilja

Zadnji dejavnik, ki povečuje verjetnost nastanka nesreče zrakoplova je terorizem, predvsem ugrabljanje letal. Za to je zelo pomembna dejavnost vsakega letališča, letalskega prevoznika in drugih varovanj.

Varovanje zahteva izvajanje številnih ukrepov z namenom preprečevanja dejanj nezakonitega vmešavanja. Predvsem mora biti varovanje tako organizirano, da je možnost ugrabitev izključena na minimum. To ni odvisno samo od sodobne varovalne opreme, ampak tudi od usposobljenosti in budnosti varnostne službe in policije, ki skupaj na letališču skrbita za izvajanje varnostnega programa. Varnostni program je temelj za preprečevanje nelegalnih vstopov tretjih oseb v postopke sprejema in odprave letal ter potnikov.

Mednarodno letališče, Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana ima izdelan integralni načrt varnostnega sistema, ki temelji na izdelavi varnostnih dokumentov, usposabljanju zaposlenih, logističnih postopkih in izvajanju stalnih vaj zaposlenih. Na mednarodnem letališču, Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana izvajajo naloge varovanja policija, varnostna služba in drugi subjekti, ki so določeni z varnostnim programom (letališki varnostni program, varnostni program letalskega prevoznika, varnostni program drugih subjektov). Naloge varovanja lahko izvaja tudi policija na krovu zrakoplova.

V primeru terorističnega napada se lahko aktivira tudi Državni načrt ZiR ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi, verzija 4.0.

1.6. Sklepne ugotovitve

Zrakoplovi so, glede na število prevoženih kilometrov, ena najvarnejših prevoznih sredstev, saj je verjetnost, da bo potnik umrl v nesreči zrakoplova, precej manjša, kot v avtomobilski nesreči. 85% nesreč zrakoplovov se pripeti na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, pri vzletih in pristankih zrakoplovov. Poleg potnikov in posadke so možne nesreč zrakoplovov tudi ljudje in živali na zemlji ter poškodbe oziroma uničenje premoženja, infrastrukture, kulturne dediščine ter okolja.

Zaradi številnih zračnih poti, ki prepletajo zračni prostor RS in, ki potekajo preko območja Občine Črnomelj je s stališča nevarnosti nastanka nesreče zrakoplova ogroženo celotno območje občine. Na območju Občine Črnomelj so možne nesreče manjšega in večjega obsega.

Najhujše posledice lahko povzročijo nesreče zrakoplovov:

- na naseljenem območju

-
- pri nesreči zrakoplova, ki prevažata nevarno blago in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara oziroma eksplozije,
 - na težko dostopnem terenu (gore, gorske planote, hudourniške doline ...).

S tem načrtom se predvidi le obveščanje in sodelovanje v primeru zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova), ki je v pristojnosti Občine Črnomelj.

Ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova občine
--

P - 100 Evidenčni list o vzdrževanju načrta

2. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

2.1. Opazovanje

Nadzor zračnega prostora RS, ki se izvaja neprekinjeno, zagotavlja pristojna enota SV, MO, vodenje in usmerjanje zračnega prometa pa Javno podjetje KZPS d.o.o..

Kontrolo zračnega prometa na območju RS izvajajo pristojne službe KZPS in sicer:

- na območju mednarodnih letališč so zanj zadolžene Služba letališke kontrole zračnega prometa Brnik, Služba letališke kontrole zračnega prometa Maribor in Služba letališke kontrole zračnega prometa Portorož (LKZP),
- Služba letališke kontrole zračnega prometa Cerklje ob Krki (LKZP) in
- Služba območne kontrole zračnega prometa Ljubljana (OKZP), ki vodi in kontrolira zračni promet za ves ostali promet v kontroliranem zračnem prostoru RS.

Pri izvajanju posameznih nalog nadzora zračnega prostora lahko sodelujejo, v skladu s skupnimi načrti na podlagi mednarodnih pogodb, tudi vojaški sistemi, službe in zrakoplovi zavezniških držav.

Tisti, ki opazi zrakoplov v sili oziroma nesrečo zrakoplova o tem takoj obvesti ReCO Novo mesto, OKC PU Novo mesto ali drugo pristojno službo.

P – 01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba Civilne zaščite
--

P – 03 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P – 04 Podatki o organih, službah in enotah CZ
--

2.2. Obveščanje pristojnih organov in služb

Na podlagi obvestila iz terena ReCO Novo mesto o nesreči zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova obvesti:

- Prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini (Seznam vodilnih oseb, ki jih ReCO Novo mesto obvešča o izrednih dogodkih). Obveščena oseba pa nato obvešča ustrezne organe v občini.

Regijski center za obveščanje Novo mesto posreduje odgovorni osebi v občini podatke o:

- zvrsti nevarnosti (nesreča zrakoplova ali zrakoplov v sili),
- položaju letala, predvideni lokaciji mesta dogodka/nesreče oziroma koordinatne podatke zadnjega zaznavanja zrakoplova na radarju,

-
- vrsti zrakoplova, če je to znano, in
 - po potrebi ostala navodila za posredovanje povratnih informacij, ki so nujno potrebna za usklajevanje in koordinacijo dela med občinskimi in regijskim organi, pristojnimi za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči.

P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

Po sprejemu obvestila o nesreči na območju Občine Črnomelj mora obveščena pristojna oseba obvestiti ostale pristojne osebe v Občini Črnomelj, ki so:

- župan občine Črnomelj,
- poveljnik štaba CZ Občine Črnomelj ali njegov namestnik,
- odgovorni delavec občinske uprave Občine Črnomelj, ki pokriva zaščito in reševanje,
- štab Civilne zaščite Občine Črnomelj in
- poveljnik Gasilske zveze Črnomelj

P - 04 Podatki o organih, službah in enotah CZ

P – 01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ

2.3. Obveščanje javnosti

Obveščanje javnosti v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova obsega:

- obveščanje svojcev udeležencev nesreče in obveščanje ogroženih prebivalcev na ogroženem naseljenem območju ter
- obveščanje širše javnosti, ki zajema obveščanje domače javnosti o poteku zaščite, reševanja in pomoči.

2.3.1. Obveščanje svojcev udeležencev nesreče zrakoplova in ogroženih prebivalcev na ogroženem naseljenem območju

V skladu z Državnim načrtom zaščite in reševanja v primeru nesreče zrakoplova, dopolnjena verzija 5.0., sta za obveščanje svojcev udeležencev nesreče zadolžena Izpostava Republike Slovenije za zaščito in reševanje Novo mesto oziroma Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki za te potrebe ustanovita informacijski center. V primeru, da se ob nesreči zrakoplova ne ustanovi informacijski center, je za obveščanje svojcev udeležencev nesreče pristojen prevoznik zrakoplova.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na območju, kjer je prišlo do nesreče zrakoplova, in dajanje napotkov za izvajanje zaščitnih ukrepov je skupaj z Izpostavo Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Novo mesto zadolžena Občina Črnomelj skladno z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Ur. l. RS št. 105/07) in 14. členom Pravilnika o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 26/08, 28/12 in 42/12).

Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči, morajo z ogroženim prebivalstvom, kjer je prišlo do nesreče zrakoplova, in s svojci udeležencev vzpostaviti čim boljše sodelovanje in si pridobiti zaupanje ljudi. Opozarjanje in obveščanje o stanju, kjer je prišlo do nesreče zrakoplova, Občina Črnomelj praviloma izvaja preko zvočnikov na intervencijskih vozilih, preko megafonov, s trkanjem in zvonjenjem oziroma delitvijo pisnih obvestil od vrat do vrat, preko elektronskih medijev, preko javnih medijev, s sistemom javnega alarmiranja in na druge krajevno običajne načine.

Občina ob nesreči zrakoplova objavi posebno telefonsko številko na kateri lahko občani dobijo vse potrebne informacije o nesreči, napotke kako naj ravna in sporočajo posledice nesreče. Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju se izvaja preko sredstev javnega obveščanja, predvsem preko Radia Odeon, Radia Slovenija, spletna stran občine ter preko posebne telefonske številke.

Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna župan in poveljnik CZ Občine Črnomelj.

P – 64 A Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči

2.3.2. Obveščanje širše javnosti

Obveščanje širše javnosti ob nesreči zrakoplova z vplivnim območjem v Občini Črnomelj poteka v medijih, ki morajo po predpisih (Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16 in 45/19) in na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, povezano z resnim tveganjem za življenje, zdravje ali premoženje ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.

V takih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Slovenski tiskovni agenciji,
- Radia Slovenija – I. In II. Program,
- Televiziji Sloveniji – I. In II. Program,
- Radio Odeon,
- spletna stran občine,
- ostali elektronski mediji.

P– 18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

2.4. Alarmiranje

Z javnim alarmiranjem se prebivalce Občine Črnomelj opozarja na nevarnosti naravnih in drugih nesreč, kadar ogroženih ni mogoče opozoriti z drugimi oblikami obveščanja. Javno alarmiranje se uporablja samo v zelo nujnih primerih, ko je čas glavni dejavnik zaščite, reševanja in pomoči.

V primeru zrakoplova v sili, ob nesreči zrakoplova pri prevozu nevarnega blaga, ko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje (nevarnost eksplozije ali požara), ter v primeru strmoglavljenja zrakoplova na naseljeno območje, ko je neposredno ogroženo življenje ali zdravje ljudi in živali, je treba takoj začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov in prebivalstvo opozoriti na neposredno nevarnost z alarmiranjem skladno z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Ur. l. RS št. 105/07).

V primeru alarmiranja se uporabi najbližja/-e sirena/-e na območju strmoglavljenja zrakoplova lokalnega sistema javnega alarmiranja.

Aktiviranje siren na območju Občine Črnomelj je preko radijskega sistema ZARE.

Alarmiranje javnosti izvede ReCO Novo mesto na zahtevo:

- Župana oziroma druge odgovorne osebe v občini,

-
- Poveljnika CZ občine ali namestnika,
 - vodje intervencije.

Ob prejetju obvestila o nesreči zrakoplova s strani ReCO Novo mesto, ki obvešča prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini, le ta izda ukaz o sprožitvi siren za javno alarmiranje.

Takoj po alarmiranju občina posreduje obvestilo po lokalnem radiu o vrsti nevarnosti in napotke za osebno in vzajemno zaščito z napotki za izvajanje zaščitnih ukrepov.

Prostovoljna gasilska društva zagotovijo tudi alarmiranje in obveščenost tistih, ki ne spremljajo sredstev javnega obveščanja. Vse, ki so na ogroženem območju, pripadniki CZ in gasilci opozarjajo o pretečih nevarnostih preko mobilnih gasilskih razglasnih postaj in preko neposrednega stika na terenu.

Regijski center za obveščanje Novo mesto mora takoj po znaku za neposredno nevarnost posredovati po radiu, televiziji oziroma na drug predviden način obvestilo o vrsti nevarnosti, napotkih za osebno in vzajemno zaščito in napotkih za izvajanje zaščitnih ukrepov.

Predvsem se ogroženim prebivalcem posreduje podatke o:

- vzroku za uporabo alarmnega znaka,
- ogroženem območju,
- napotkih za osebno in vzajemno zaščito,
- napotkih za izvajanje zaščitnih ukrepov in
- napotkih za ravnanje prebivalcev v primeru nesreče zrakoplova.

Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje, dolžan ReCO Novo mesto:

- izdati zahtevo za uporabo znaka »prenehanje nevarnosti«,
- izdelati navodilo za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

2.5. Uporaba načrta

Občinski delni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj se aktivira, ko je treba ob zrakoplovu v sili, ali nesreči zrakoplova večjega obsega za omilitev ali odpravo posledic nesreče zrakoplova poleg rednih služb, aktivirati tudi sile za zaščito, reševanje in pomoč v omejenem obsegu, oziroma, ko je zrakoplov v sili na območju Občine Črnomelj.

Odločitev o uporabi Občinskega delnega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Črnomelj sprejme poveljnik Civilne zaščite Občine Črnomelj oziroma njegov namestnik. Aktivirajo se občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč Občine Črnomelj. Če viri Občine Črnomelj na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, se glede na posledice zaprosi za pomoč sosednje občine in v nadaljevanju še regijske oziroma državne sile in sredstva, ki so na voljo.

3. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči v primeru padca zrakoplova na naseljeno območje obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev

osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine.

Ob zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova se izvajajo naslednji ukrepi zaščite, reševanja in pomoči:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- radiološka, kemična in biološka zaščita,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev ter
- zaščita kulturne dediščine

Izvajanje ukrepov ZRP v Občini Črnomelj je v pristojnosti Občine Črnomelj. V kolikor Občina Črnomelj s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč regijo.

3.1.1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

V primeru, da bi se zgodila nesreča zrakoplova večjega obsega na gosto naseljenem območju, bi bilo poleg evakuacije prebivalcev in nastanitve ogroženih prebivalcev potrebno izvesti še:

- rušenje neuporabnih objektov,
- odstranjevanje ruševin.

S tem bi občutno zmanjšali škodljive vplive nesreče ter omogočili lažje izvajanje drugih ukrepov in nalog ZRP.

Med te ukrepe sodijo:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev zasilnih prebivališč;
- določitev in ureditev lokacij za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov ter posebnih odpadkov;
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrijske in druge dejavnosti ter
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

Neuporabne objekte v primeru nesreče zrakoplova bi rušili pogodbeni izvajalci in sicer:

- gradbena mehanizacija – za odstranjevanje drevja, čiščenja naplavin, urejanja zasilnih poti, utrjevanje in graditev protipoplavnih nasipov

Ruševine se v primeru naravne nesreče odložijo na območju namenjenemu ravnanju z odpadki. V kolikor te površine ne zadoščajo za odlaganje, se dodatne površine naknadno določijo na drugih kmetijskih zemljiščih izven zavarovanih območij.

P - 10 Pregled gradbenih organizacij

3.1.2. Radiološka, kemična in biološka zaščita

Ker se z zrakoplovi prevaža tudi nevarno blago, morajo biti te snovi prepeljane v skladu z dokumenti IATA in ICAO. Gre predvsem za mednarodne polete, za uvoz radio-farmacevtskih sredstev za nekatere zdravstvene in raziskovalne ustanove, ter za prevoz goriva za Nuklearno elektrarno Krško.

Ob nesreči zrakoplova obstaja nevarnost, da zaradi poškodbe zrakoplova lahko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Poleg življenj potnikov na zrakoplovu in ljudi na letališču so ogrožena tudi življenja ljudi in živali, ki živijo na območju nesreče, in okolje. Če do tega

pride, je treba, kjer je prišlo do nesreče zrakoplova, poostriti nadzor nad nevarnim blagom in ravnanjem z njim.

Najbolj ogrožena področja zaradi nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje zaradi nesreče zrakoplova so vsekakor strnjena naselja, bencinski servis in osnovne šole, kjer se običajno nahaja večje število občanov.

Za intervencije ob morebitnih nesrečah z nevarnimi snovmi je pristojna PGD Črnomelj.

Zahtevnejše terenske in laboratorijske preiskave ter analize izvaja, takoj po nesreči, pooblaščen ekološki laboratorij ELME iz Ljubljane z mobilno ekipo pri Inštitutu Jožef Stefan. Analize, ki jih na terenu ni mogoče opravljati, izvajajo po potrebi pooblaščen organizacije, ki so opremljene z laboratoriji za najzahtevnejše kemične, biološke in radiološke preiskave.

18. bataljon RKB SV v primeru nesreče zrakoplova lahko izvaja radiološko, biološko in kemijsko detekcijo in dekontaminacijo.

Če pride do kontaminacije širšega območja kot posledica verižne nesreče zrakoplova, se izvajajo zaščitni ukrepi v skladu z Občinskim načrtom zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči občine Črnomelj.

Vsi pripadniki sil, ki intervenirajo na ogroženem območju morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo in biti ustrezno opremljeni.

P – 01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba Civilne zaščite
--

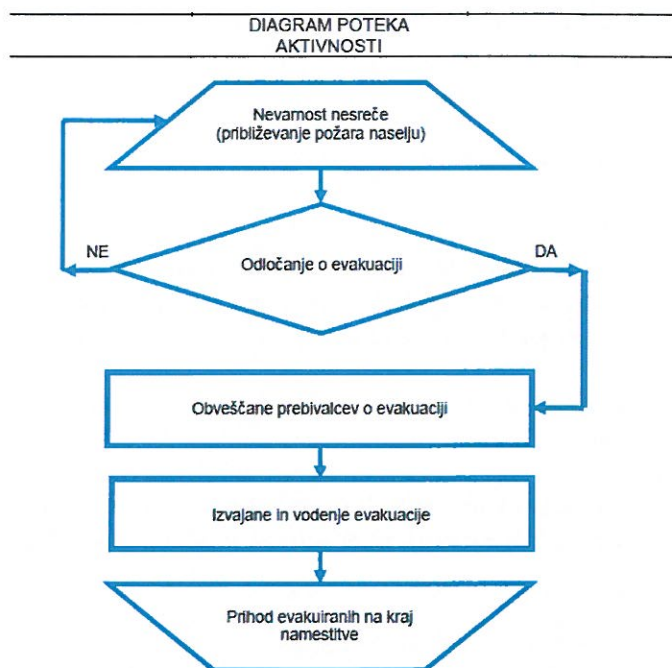
P – 03 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P – 04 Podatki o organih, službah in enotah CZ
--

P – 10 Pregled gradbenih organizacij

P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
--

3.1.3. Evakuacija

Če bi ob nesreči zrakoplova prišlo do večjega požara oziroma do nenadzorovanega uhajanja nevarnega blaga v okolje in bi to ogrozilo življenje in zdravje ljudi ter živali, bi bilo potrebno izvesti evakuacijo.

Evakuacijo lahko odredi Župan Občine Črnomelj, izjemoma pa tudi Poveljnik CZ Občine Črnomelj in v skrajnih razmerah tudi vodja intervencije

Za izvedbo evakuacije poskrbi ekipa za podporo za usklajevanje pa vodja službe za podporo ob pomoči štaba CZ občine, vaških svetov, humanitarnih organizacij (Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Črnomelj, Župnijska Karitas Črnomelj, Centra za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina, enota Črnomelj) in občanov v okviru sosedске pomoči. Slednji nudijo pomoč tudi pri morebitni evakuaciji živali.

Vodja intervencije lahko odredi umik iz ogroženega območja, če so neposredno ogrožena življenja ljudi zaradi požara, eksplozije ali druge nevarnosti in traja toliko časa, dokler nevarnost ni odpravljena

Obveščanje prebivalcev o evakuaciji

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo Poveljnik CZ občine, Štab CZ občine in PGD. Zaradi vodenja evidence pripadniki službe za podpro popisujejo evakuirance na zbirališču, ki ga določi občina.

Občina organizira Informacijski center, ki evidentira vse prizadete prebivalce brez prebivališča in v sodelovanju s Poveljnikom CZ občine, štabom CZ občine in PGD, se opredeli postopek sprejema in razporejanja v nastanitvene enote, ter se določijo postopki nastanitve, zmožljivosti in oskrba ogroženih prebivalcev. Informacijski center daje vse informacije v zvezi s potekom evakuacije in zbira vse podatke, ki so potrebni pri evakuaciji ogroženih prebivalcev.

Evakuirance, ki se evakuirajo sami in neorganizirano, zaradi pomanjkanja pripadnikov sil za ZRP ni mogoče popisati. Preko medijev se jih pozove, da sporočijo lokacijo svoje nastanitve Informacijskemu centru Občine Črnomelj.

Prebivalci se za evakuacijo razporedijo na zbirališču za evakuirance po navodilih pripadnika CZ Občine Črnomelj. Ob razporejanju prebivalcev je zelo važno, da družine ostanejo skupaj. Posebno skrb pa je potrebno posvečati nosečnicam, družinam z mladoletnimi otroci, materam samohranilkam, bolnim, invalidom in ostarelim.

Usmerjanje prebivalcev na evakuacijska zbirališča

Informacijski center evakuirane prebivalce napoti do najbližjega sprejemališča, tam pa jih sprejmejo humanitarne organizacije v sodelovanju s službo za podporo in socialne službe.

Prav tako pa štab CZ Občine Črnomelj preko medijev sporoči lokacije zbirališč za evakuirance na območju Občine Črnomelj in jih pozove, da se na teh lokacijah zaradi izvedbe evakuacije zberejo. Objavo v medijih izvedeta Župan občine ali Poveljnik Civilne zaščite občine ali njegov namestnik.

Zagotovitev prevoznih sredstev

Evakuacijo praviloma izvedejo evakuirani z lastnimi prevoznimi sredstvi. Po potrebi se organizirajo za ta namen avtobusni prevozi. Vozila za prevoz lahko v primerih hude neposredne nevarnosti zahteva vodja intervencije, v vseh drugih primerih pa Poveljnik CZ Občine Črnomelj.

Število potrebnih avtobusov ni možno načrtovati, ker bi bilo število evakuirancev s pomočjo avtobusov odvisno od poškodovanosti oziroma vozne sposobnosti avtomobilov prizadetih ljudi in prevoznosti cest zaradi ruševin ali njihove poškodovanosti.

Avtobusi bi se usmerjali na evakuacijska zbirališča glede na njihovo razpoložljivost, števila evakuirancev ter glede na stanje oziroma prevoznost cest.

Prihod evakuiranih prebivalcev na kraj namestitve

Prihod evakuirancev v ustrezen bivalni objekt v Občini Črnomelj (Osnovna šola Mirana Jarca, Srednja šola Črnomelj, pogodbeniki - kmetije, gostišča) mora biti evidentirano, podatki z imeni in priimki prispelih evakuirancev pa sporočeni v ŠCZO Črnomelj.

Evidenco prispelih evakuirancev na območju Občine Črnomelj vodijo pripadniki Službe za podporo pri CZ Črnomelj.

P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P – 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
--

P – 20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
--

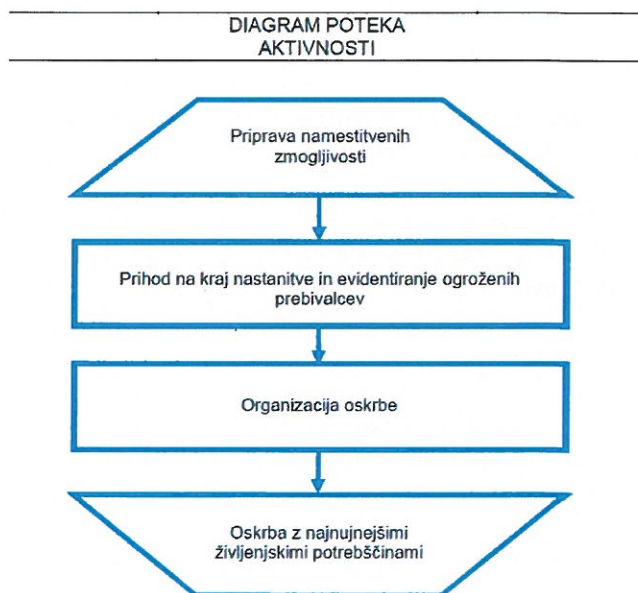
P – 21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč

P – 22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
--

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij

3.1.4. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok) ter,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Priprava namestitvenih zmogljivosti

Za nastanitev evakuiranih prebivalcev z ogroženih območij poskrbi Občina Črnomelj.

Naloge na tem področju opravljajo službe civilne zaščite za podporo, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabnimi zmogljivostmi in so navedeni v prilogah P – 21 in P-22, ter občani v okviru soseske pomoči.

Če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom. Če vseh evakuiranih ni mogoče namestiti na lokacije v bližino domov se jih lahko napoti v ustrezen bivalni objekt v Občini Črnomelj (Osnovna šola Mirana Jarca, Srednja šola Črnomelj, pogodbeniki - kmetije, gostišča).

Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način. Potrebno je poskrbeti tudi za nastanitvene zmogljivosti za živino (hleve oziroma druge ustrezne prostore) ter zagotoviti njihovo preskrbo, po možnosti čim bližje prvotni lokaciji.

Organizacija oskrbe in oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami

Občina v sodelovanju z osnovno šolo in pogodbeniki evakuiranim prebivalcem zagotavlja oskrbo s hrano in pitno vodo. Humanitarne organizacije (Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Črnomelj, Župnijska Karitas Črnomelj, Centra za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina, enota Črnomelj) in občani v okviru sosedске pomoči zagotavljajo oskrbo z obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami.

O poteku sprejema in oskrbe ogroženega prebivalstva poroča Poveljnik CZ občine, Poveljniku CZ za Dolenjsko.

P – 21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč

P – 22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

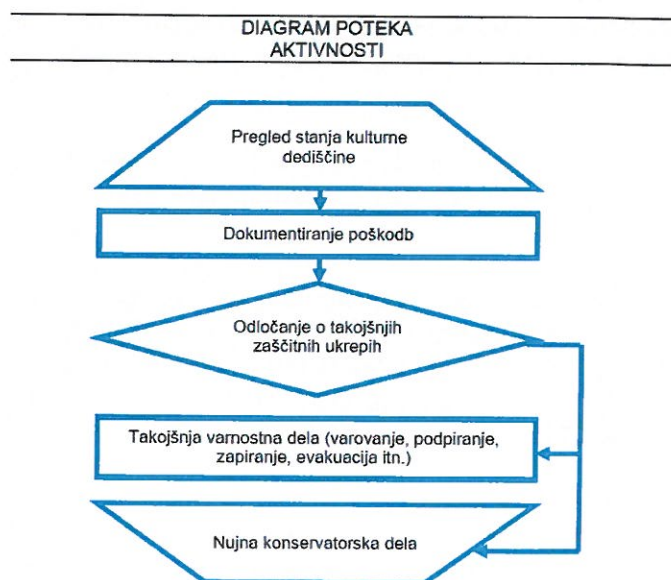
P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij

P – 26 Pregled centrov za socialno delo

P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

3.1.5. Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov požarov v naravnem okolju na kulturno dediščino.

Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine po potrebi sodelujejo skrbniki oziroma upravljavci kulturne dediščine v Občini Črnomelj (delavci ZVKDS, OE Novo mesto in privatni lastniki) po potrebi sodelujejo tudi gasilske enote občine (v primeru evakuacije) in pogodbeni izvajalci z gradbeno mehanizacijo (v primeru varovanja, podpiranja in podobnih tehnično gradbenih ukrepov).

Kulturni spomeniki, pomembni za kulturo in dediščino naroda, morajo biti identificirani z mednarodnim razpoznavnim znakom varstva kulturnih dobrin. Stavbno kulturno dediščino je treba čimprej zavarovati tudi pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvedejo najnujnejša konzervatorska dela. Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje in zmanjšanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Dostopen je na spletni strani <https://geohub.gov.si>. Register obsega tri medsebojno povezane dele, ki vsebujejo osnovne varstvene in predstavitvene podatke o premični, nepremični in živi dediščini. V register se vpisujejo vse enote nepremične kulturne dediščine, ne glede na vrst (tip), obseg, lastništvo ali varstveni status enote. Register poleg opisnih podatkov za vsako enoto vsebuje tudi geolokacijske podatke. Podatki iz registra so javni. Nepremična kulturna dediščina, ki je razglašena za kulturni spomenik, se označuje z znakom Haaške konvencije.

Slika 3: Označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov

Ob nesreči je pomembno ugotoviti morebitno škodo na kulturni dediščini, izvesti ukrepe za preprečitev nadaljnjega propadanja, mobilizirati strokovne ekipe za pomoč, koordinacijo in nadzor reševanja kulturne dediščine, izdelati program sanacije škode in program obnove poškodovanih kulturnih spomenikov. Po požaru strokovnjaki s področja kulturne dediščine sodelujejo s silami za zaščito, reševanje in pomoč.

Ocenjevanje škode stanja na kulturni dediščini in stavbah bo opravljal ZVKDS, OE Novo mesto, Skalickega ulica 1 iz Novega mesta, ki razpolaga z registrom kulturne dediščine. Logistično pomoč pa bo nudila občinska komisija za ocenjevanje škode.

Odločanje oziroma izvajanje takojšnjih zaščitnih ukrepov, takojšnjih varnostnih del in nujnih konservatorskih del je v pristojnosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine, območne enote Novo mesto, ki mora v svojem načrtu opredeliti ukrepe in naloge za zaščito in reševanje predmetov in objektov kulturne dediščine. Pri izvajanju teh ukrepov in nalog Zavod za varstvo kulturne dediščine, območna enota Novo mesto, sodeluje z lastniki oziroma upravljavci kulturne dediščine.

3.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči

Ob zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova se izvajajo naslednje naloge ZRP:

- iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb,
- gašenje in reševanje ob požarih,

-
- prva pomoč in nujna medicinska pomoč,
 - reševanje iz ruševin,
 - reševanje na vodi in iz vode,
 - pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem,
 - zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

3.2.1. Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb

Vse razpoložljive podatke, ki so pomembni za ugotovitev mesta nesreče in lahko pripomorejo pri izvedbi reševanja zagotavljata Javno podjetje KZPS d.o.o. in CNKZP 16. BNZP SV.

Iskanje in reševanje pogrešanega civilnega zrakoplova v skladu s predpisi in mednarodnimi sporazumnimi akti usklajuje CAA, medtem, ko SV, MO usklajuje akcijo iskanja in reševanja pogrešanega vojaškega zrakoplova oziroma tujega vojaškega zrakoplova. CAA določi pogoje in način iskanja in reševanja zrakoplova ter izda navodila, ki jih je treba sprejeti v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, je prišlo do nesreče ali ko letalskemu prometu grozi nevarnost. CAA določi naloge in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo v iskanju in reševanju, v skladu z zakonom o letalstvu in predpisi izdanimi na njegovi podlagi, s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Policija, SV, sile za ZRP, Javno podjetje KZPS d.o.o., lastniki ali uporabniki zrakoplova ter osebe, ki opravljajo dolžnosti na krovu zrakoplova ali na letališčih ali drugih zmogljivostih za letalstvo sodelujejo pri iskanju in reševanju pogrešanega zrakoplova. Pri iskanju pogrešanega zrakoplova iz zraka lahko sodelujejo poleg zrakoplovov policije in SV tudi drugi domači in tuji zrakoplovi, katere, če je treba, kontrolorji zračnega prometa (Javno podjetje KZPS d.o.o.) usmerjajo na mesto nesreče.

Na terenu pogrešan zrakoplov iščejo policijske enote ter druge sile za ZRP. Vsi udeleženci v akciji iskanja pogrešanega zrakoplova morajo imeti enotne Državne topografske karte RS 1:25.000.

Pri iskanju pogrešanega zrakoplova lahko sodelujejo naslednje sile:

- PGD Črnomelj
- PGD Adlešiči,
- PGD Dragatuš,
- PGD Stari trg,
- PGD Vinica,
- PGD Prelesje,
- PGD Preloka,
- PGD Radenci,
- PGD Sinji Vrh,
- PGD Učakovci - Vukovci,
- PGD Zilje,
- PGD Žuniči,
- PGD Cerkvišče,
- PGD Bojanci,
- PGD Butoraj,
- PGD Dobliče,
- PGD Griblje,
- PGD Hrast-Perudina,
- PGD Mavrlen,
- PGD Petrova vas,
- PGD Rodine,

- PGD Rožič Vrh,
- PGD Talčji Vrh,
- PGD Tanča Gora,
- PGD Tribuče,
- PGD Vranoviči,
- PGD Zapudje,
- Enote in službe Civilne zaščite Občine Črnomelj – tehnično reševalna enota,
- Pogodbena podjetja z gradbeno mehanizacijo
- Humanitarne organizacije: Rdeči križ Slovenije - krajevno združenje RK Črnomelj, Slovenski Karitas enota Črnomelj.

Ocenjuje se, da bi pri iskanju pogrešanih oseb in zrakoplova na terenu lahko sodelovalo 60 – 80 oseb iz enot in služb na ravni občine (odvisno od števila pogrešanih, od terena, vremenskih razmer, časa iskanja...).

Delovanje sil za ZRP ob iskanju ali nesreči zrakoplova v skladu z načelom postopnosti uporabe sil za ZRP v Občini Črnomelj usklajuje Poveljnik CZ Črnomelj v sodelovanju s poveljnikom CZ za Dolenjsko. Glede na oceno posledic nesreče Poveljnik CZ Občine Črnomelj odloča o obsegu in vrsti sil za ZRP, ki jih bo vključil ob iskanju ali nesreči zrakoplova.

P – 01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba Civilne zaščite
--

P – 03 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P – 04 Podatki o organih, službah in enotah CZ
--

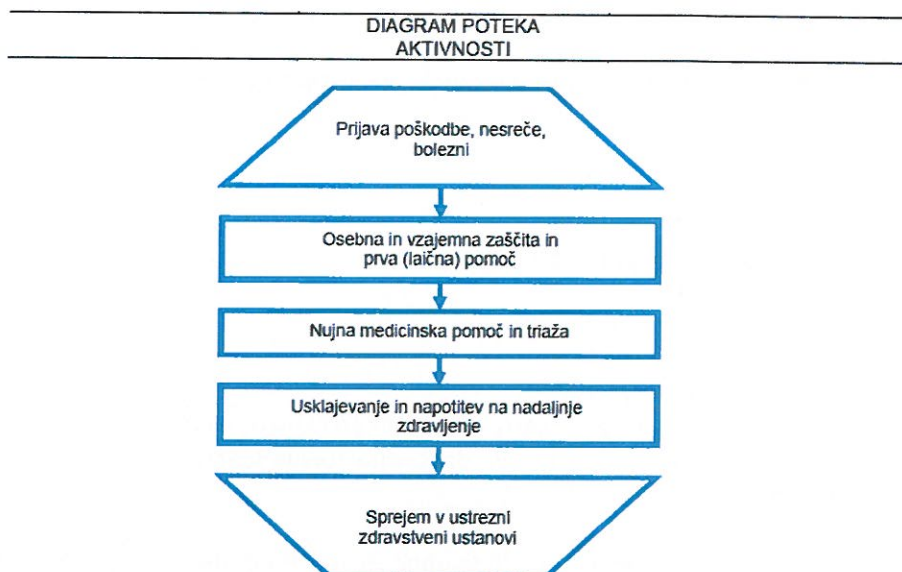
P – 05 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
--

P – 10 Pregled gradbenih organizacij

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij

D – 07 Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči
--

3.2.2. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru nujne medicinske pomoči se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja okvira prve pomoči se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja.

To so predvsem naslednji ukrepi:

- nudenje pomoči (laična pomoč), ki jo dajejo ekipe za prvo pomoč civilne zaščite in gasilci,
- nujna zdravstvena pomoč, ki jo daje medicinsko osebje bodisi na terenu ali pa v ustreznih zdravstvenih ustanovah,
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialne bolnišnice,
- identifikacija mrtvih.

Na kraju nesreče zrakoplova ranjenim in poškodovanim pomagajo preživeli, očividci nesreče in pripadniki reševalnih služb, ki prvi prispejo na kraj nesreče.

Če se je nesreča zgodila na težko dostopnem terenu, gasilci in druge enote za zaščito, reševanje in pomoč, pomagajo prenesti poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo, ki naj bo na območju, od koder je možen helikopterski prevoz.

Na mestu za zdravstveno oskrbo se izvede triaža in nudi prva nujna medicinska pomoč. V okviru prve in nujne medicinske pomoči se na mestu za zdravstveno oskrbo izvajajo:

- nujna zdravstvena oskrba in priprava preživelih za prevoz v zdravstvene ustanove,
- prva psihološka pomoč,
- registracija udeležencev v nesreči in identifikacija oseb ter komunikacije (povezave z informacijskim centrom).

Ekipe za prvo pomoč civilne zaščite Občine Črnomelj in reševalci nujne medicinske pomoči na terenu nudijo ponesrečenim oziroma obolelim prvo (laično) pomoč in jih po potrebi napotijo v Zdravstveni dom Črnomelj. V zdravstvenem domu se izvedeta zdravniški pregled oziroma prva zdravniška pomoč in morebitna triaža. Po potrebi se poškodovane in obolele napoti na specialistični pregled, oskrbo in nadaljnje zdravljenje v Splošno bolnišnico Novo mesto.

Pri nesreči zrakoplova manjšega obsega, ko je le nekaj mrtvih in so trupla razpoznavna, opravljajo identifikacijo oseb redne službe, kot so zdravstvo in policija na podlagi osebnih dokumentov žrtev.

Pri nesreči zrakoplova večjega obsega, ko je več deset mrtvih in so trupla neprepoznavna se poleg rednih služb, aktivira še enota za identifikacijo oseb pri Institutu za sodno medicino na Medicinski fakulteti.

Naloge enote za identifikacijo oseb so:

- odkrivanje trupel in delov trupel;
- identifikacija trupel in delov trupel;
- vodenje dokumentacije;
- označevanje trupel z oštevilčenjem;
- fotografiranje trupel;
- zunanji pregled in obdukcijo trupel;
- nadzor in vodenje evidence predmetov, najdenih pri in na truplih;
- balzamiranje trupel in delov trupel ob daljših postopkih identifikacij ali kadar to zahtevajo sanitarni predpisi.

Zbiranje trupel opravljajo reševalne enote in pogrebne službe. Pred prevozom je potrebno vsa trupla in njihovo lastnino evidentirati. Ko so žrtve identificirane se o smrti obvesti svojce in sproti javnost obvešča o številu smrtnih žrtev. V Občini Črnomelj pogrebno službo zagotavlja JP Komunala Črnomelj d.o.o.

Občina Črnomelj ima organizirani 2 ekipi za prvo pomoč.

Štab CZ spremlja izvajanje nujne medicinske pomoči ter sprejema zahteve po pomoči v silah in sredstvih na ogroženih območjih.

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij

P – 26 Pregled centrov za socialno delo

P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P – 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
--

D – 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči
--

3.2.3. Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju izvajajo gasilske enote.

Gasilske enote izvajajo:

- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- reševanje ukleščenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz,
- druge splošne reševalne naloge.

Na nalogah gašenja in reševanja ob požarih se aktivirajo v Občini Črnomelj:

- PGD Črnomelj, 54 operativnih gasilcev, IV. kategorija,
- PGD Adlešiči, 23 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Dragatuš, 23 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Stari trg, 23 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Vinica, 23 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Prelesje, 6 operativnih gasilcev, Ia. kategorija,
- PGD Preloka, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Radenci, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Sinji Vrh, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Učakovci - Vukovci, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Zilje, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Žuniči, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Cerkvishče, 6 operativnih gasilcev, Ia. kategorija.
- PGD Bojanci, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Butoraj, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Dobliče, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Griblje, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Hrast-Perudina, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Mavrlen, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Petrova vas, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Rodine, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Rožič Vrh, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Talčji Vrh, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Tanča Gora, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Tribuče, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Vranoviči, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- PGD Zapudje, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija.
- Po potrebi se aktivirajo društva iz sosednjih Gasilskih zvez.

Za intervencije ob morebitnih nesrečah z nevarnimi snovmi je pristojna PGD Črnomelj. ReCO o nesreči obvesti PGD Črnomelj.

Organiziranje in vodenje gasilskih enot vodijo in usmerjajo vodje gasilskih intervencij. Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se za prevoze sil oziroma sredstev za reševanje (reševalci, gasilci in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče lahko uporabijo helikopterji Policije ali Slovenske vojske.

Vodja intervencije sil za ZRP mora pri izvajanju nalog gašenja in reševanja ob požarih, kakor tudi pri ostalih zaščitnih ukrepih in nalogah ob nesreči vojaškega zrakoplova reševalce opozoriti na možnost prevoza streliva in sprožitve katapultnega sedeža.

Za prevoz pitne in sanitarne vode so v prvi vrsti zadolžene enote, ki so opremljene z vozili GVC - PGD Črnomelj, cisterna kapacitete 5.000 lin 7.500, ter po potrebi tudi ostala društva z vozili GVC, ob predhodni ustrezni pripravi cistern za prevoz pitne vode.

P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
--

P – 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

P – 13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

3.2.4. Reševanje iz ruševin

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu ali ob strmoglavljenju zrakoplova na naselje se za izvidovanje ponesrečenih aktivirajo naslednje sile za zaščito, reševanje in pomoč Občine Črnomelj:

- Tehnično reševalne enote - Ekipa za reševanje zasutih v ruševinah
- Pogodbeni izvajalci z gradbeno mehanizacijo
- Prostovoljna gasilska društva Občine Črnomelj

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu se za prevoz potrebne opreme za tehnično reševanje uporabijo helikopterji policije in SV. Reševanje s helikopterji se izvaja skladno z Načrtom sodelovanja helikopterjev SV in policije pri izvajanju zaščite in reševanja.

Reševanje iz poškodovanih zgradb oziroma tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov in ruševin,
- odstranitev ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture in odpravljanju drugih nujnih posledic ob nesreči zrakoplova,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev in
- reševanje na vodi in iz vode.

Gasilske enote (PGD Črnomelj, PGD Adlešiči, PGD Dragatuš, PGD Stari trg, PGD Vinica, PGD Prelesje, PGD Preloka, PGD Radenci, PGD Sinji Vrh, PGD Učakovci - Vukovci, PGD Zilje, PGD Žuniči, PGDCerkvišče, PGD Bojanci, PGD Butoraj, PGD Dobliče, PGD Griblje, PGD Hrast-Perudina, PGD Mavrlen, PGD Petrova vas, PGD Rodine, PGD Rožič Vrh, PGD Talčji Vrh, PGD Tanča Gora, PGD Tribuče, PGD Vranoviči, PGD Zapudje) sodelujejo pri različnih oblikah reševanja iz ruševin:

- reševanje ukleščenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

Vodja intervencije organizira reševanje ponesrečenih iz poškodovanega zrakoplova, umik poškodovanih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljenecv oziroma pogrešanih. Intervencija se zaključi, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za ZRP v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje poveljnik CZ Občine Črnomelj oziroma njegov namestnik.

Pri izvajanju zgoraj navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja komisije za preiskovanje nesreče zrakoplova in ustreznega dokumentiranja ter
- spreminjati kraj nesreče in brisati sledi nesreče.

3.2.5. Reševanje na vodi in iz vode

Iskanje pogrešanih in reševanje ponesrečenih na vodi in iz vode ter sodelovanje pri opravljanju nujnih zaščitnih in drugih del zaradi preprečitve in ublažitve posledic nesreč izvajajo, skladno s predpisi in svojimi aktivnostmi gasilske enote Občine Črnomelj.

Aktiviranje enot izvaja ReCO Novo mesto koordinacija aktivnosti pa se izvaja na občinskem nivoju. Vodja intervencije organizira umik ranjenih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljenecv oziroma pogrešanih. Intervencija se zaključi, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje poveljnik Civilne zaščite in Štab CZ Občine Črnomelj v sodelovanju s Poveljnikom CZ za Dolenjsko.

P – 10 Pregled gradbenih organizacij

P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
--

P – 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

P – 13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

3.2.6. Pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem

Ob nesreči večjega obsega zrakoplova ali zrakoplova v sili, ki se zgodi na območju Občine Črnomelj, Občina Črnomelj objavi posebno telefonsko številko.

Ob nesreči zrakoplova na območju Občine Črnomelj, pri kateri je veliko število ljudi poškodovanih ali mrtvih, občina zagotovi tudi psihološko pomoč (Center za socialno delo Dolenjska in Bela krajina, enota Črnomelj z pomočjo Rdečega križa Slovenije - Območno združenje Črnomelj, ZD Črnomelj) ter duhovno pomoč, ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti in drugih nevladnih organizacij (Župnijska Karitas Črnomelj), odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženih v nesreči, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnim oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah.

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij

P – 26 Pregled centrov za socialno delo

3.2.7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje se izvaja ob nesreči zrakoplova večjega obsega. Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči zrakoplova obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje delovanja nujne infrastrukture (električno omrežje, vodovod, ceste..);
- zaščito kulturne dediščine;

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture, naloge pa usmerja poveljnik CZ Občine Črnomelj.

Pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje se v izvajanje nalog aktivno vključujejo tudi prebivalci v svoji delovni in bivalni sredini ter izvajajo naloge po usmeritvah poveljnika CZ Občine Črnomelj.

- **nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali**

Nujno zdravstveno oskrbo poškodovanim prebivalcem nudi Zdravstveni dom Črnomelj v skladu z načrtom zdravstva za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč pri tem nudijo ekipi PP CZ občine, predvsem pri transportu poškodovanih in nudenju prve laične pomoči. Za oskrbo poškodovanih živali pa skrbita Belokranjska veterinarska služba Črnomelj d.o.o. in Veterinarska ambulanta Črnomelj d.o.o. v skladu z načrtom UVHVVR za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

P - 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
--

P - 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

P – 29 Pregled veterinarskih organizacij
--

- **nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami**

Nastanitev in oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami prebivalcev usmerja poveljnik CZ Občine Črnomelj. Pitno vodo zagotavljajo gasilci z gasilskimi cisternami, hrana pa se pripravlja v razpoložljivih kapacitetah gostinskih obratov in šolskih kuhinjah.

P – 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

D – 63 Navodilo za uporabo pitne vode in dezinfekcijo

D – 67 Priporočila NIJZ glede oskrbe s pitno vodo s cisternami
--

- **zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture**

Na območju kjer so nastale poškodbe infrastrukture skrbijo za odpravo posledic in zagotavljanja normalnega delovanja pristojna podjetja in organizacije. Za odpravljanje poškodb in normalnega delovanja elektro omrežja skrbi Elektro Ljubljana d.d. DE Novo mesto, za javni vodovod Javno podjetje Komunala Črnomelj d.o.o., za pomembnejše ceste pa CGP d.d.. Ukrepe za normalizacijo razmer izvajajo v skladu s svojimi načrti delovanja ob naravnih in drugih nesrečah.

- **zaščita kulturne dediščine**

Kulturna dediščina, ki je na območju občine je v pristojnosti ZVKDS, OE Novo mesto, Skaliskega ulica 1 iz Novega mesta, ki izvaja naloge v skladu s svojim načrtom za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pri nalogah pa mu po potrebi pomagajo pripadniki CZ in prostovoljci.

P – 10 Pregled gradbenih organizacij

4. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče, ki je prizadela potnike in/ali prebivalce, za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnosti njihovega imetja.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj in imetja (požar na zrakoplovu in podobno) je dolžan potnike seznanimi prevoznik. Osebe Letališča Jožeta Pučnika in letalskih družb izvajajo osebno in vzajemno zaščito. V primeru nesreče potniškega zrakoplova osebe v zrakoplovu zagotovi vse potrebne ukrepe za zmanjšanje posledic nesreče in evakuacijo ter umik potnikov na varno.

Letalske družbe morajo imeti na zrakoplovih predpisano opremo za osebno in vzajemno zaščito. Prav tako Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite ob nesreči zrakoplova, skrbi Občina Črnomelj (poziva prebivalce, da upoštevajo napotke odgovornih služb, organizirajo svetovalno službo, predvsem za primer nesreče zrakoplova na naseljeno območje..). Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanimi s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastne varnosti in premoženja.

D - 07 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
--

5. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

5.1. Razlaga pojmov

LETALIŠČE je določeno območje na kopnem ali vodi (vključno z zgradbami, napravami in opremo), delno ali v celoti namenjeno za prihode in odhode zrakoplovov in za njihovo gibanje po tleh.

LETALSKI PREVOZNIK pomeni podjetje za zračni promet z veljavno operativno licenco.

ZRAČNI PROSTOR Republike Slovenije obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo RS. Zračne poti v Sloveniji so glede na razvrstitev zračnega prostora v RS razdeljene v razrede C, D, E in G. Razredi C, D in E predstavljajo nadzorovani zračni prostor, zračni prostor razreda G pa je sloj prostega letenja, v katerem ni organizirane službe kontrole letenja.

NESREČA ZRAKOPLOVA je po Zakonu o letalstvu dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrca v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcanje in zaradi katerega je:

- ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali teže poškodovanih oziroma so stvari tako močno poškodovane ali uničene, razen če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samopoškodbe ali če poškodbe povzročijo druge osebe ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj območij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki,
- na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi, ki negativno vpliva na strukturno moč, delovanje ali letalne karakteristike zrakoplova in bi lahko zahtevala večje popravilo ali zamenjavo poškodovanega dela, razen okvare in poškodbe motorja, ki je omejena samo nanj, njegov pokrov ali dodatke ali okvare propelerja, konca krila, antene, zračnice, zavor, aerodinamičnih prehodov, manjše zareze ali vbodne luknje na površini zrakoplova in zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen.

NEVARNOST je naravna ali druga ustrezna danost za kateri koli neugoden pojav, ki je povezan z močno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

EVAKUACIJA je začasen umik ljudi ob izrednem dogodku z določenega območja, da se izognejo dozam, ki presegajo intervencijske nivoje.

ZRAKOPLOV je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v ozračju zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljska površino.

NESREČA je dogodek ali vrsta dogodkov, ki jih povzročijo nenadzorovane naravne ali druge sile in prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.

ZRAKOPLOV V SILI je položaj zrakoplova, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila.

VZLETIŠČE je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij.

5.2. Razlaga okrajšav

BNZP	Bataljon za nadzor zračnega prometa
CAA	Javna agencija za civilno letalstvo RS
CNKZP	Center za nadzor kontrole zračnega prometa
CZ	Civilna zaščita
GZ	Gasilska zveza
IATA	Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (International Air Transport Association)
ICAO	Mednarodna organizacija civilnega letalstva (International Civil Aviation Organization)
JP KZPS d.o.o.	Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o.
KG	Kilogram
NMP	Nujna medicinska pomoč
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PP	Prva pomoč
PU	Policijska uprava
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološko-kemična in biološka
RS	Republika Slovenija
RKS	Rdeči križ Slovenije
SV	Slovenska vojska
ŠCZO	Štab civilne zaščite občine
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UPB	Uradno prečiščeno besedilo
UR.L.	Uradni list
ZiR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZVKD	Zavod za varstvo kulturne dediščine

6. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

6.1. Seznam prilog

6.1.1. Skupne priloge

P – 01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba Civilne zaščite
P – 03 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 04 Podatki o organih, službah in enotah CZ
P – 05 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 10 Pregled gradbenih organizacij
P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P – 14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P – 18 Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P – 20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P – 21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P – 22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij
P – 26 Pregled centrov za socialno delo
P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P – 29 Pregled veterinarskih organizacij
P – 64 A Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči

6.1.2. Posebne priloge

P – 100 Evidenčni list o vzdrževanju načrta

6.2. Seznam dodatkov

6.2.1. Skupni dodatki

D – 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči
D – 07 Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 63 Navodilo za uporabo pitne vode in dezinfekcijo
D – 67 Priporočilo NIJZ glede oskrbe s pitno vodo s cisternami

6.2.2. Posebni dodatki

Ocena ogroženosti zaradi nesreče zrakoplova občine
--